

Warszawa, 7 listopada 2022 r.

Sz. P.

Agnieszka Sosnowska

Dyrektor

Departament Ochrony Powietrza i Polityki Miejskiej

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Nr Waszego pisma

DPM-WJP.420.189.2022.KS

2260071.8314872.6836642

Szanowna Pani,

Szanowni Państwo,

ODPOWIEDŹ NA PISMO

WNIOSEK O UDOSTĘPNIENIE INFORMACJI PUBLICZNEJ

W nawiązaniu do odpowiedzi przesłanej przez Państwa Ministerstwo w dniu 5 października 2022 r., wskazujemy, co następuje.

Dziękujemy za przesłaną informację.

Odnosząc się do treści Państwa pisma, tytułem wstępu pragniemy wskazać, iż działając jako oddolny, powszechny ruch społeczny, **jesteśmy głosem setek, tysięcy rodziców, którzy są zaniepokojeni – wręcz przerażeni!** – tym, co dzieje się z postępującymi zmianami klimatu (których skutki już są bardzo dotkliwe), skalą zanieczyszczenia środowiska oraz postępującą utratą bioróżnorodności.

Jako **świadomi i aktywni wyborcy** widzimy, że obecnie **w naszym kraju temat katastrofy planetarnej, klimatycznej**, której zanieczyszczenie powietrza jest po prostu jednym z bardziej widocznych przejawów, **jest marginalizowany lub bagatelizowany**. Państwa odpowiedź jest tego dowodem, co powoduje – jak sądzimy, zrozumiale – oburzenie.

Z tego też względu, zwracamy się z wnioskiem o udzielenie odpowiedzi na niniejsze pismo – w tym przekazanie oczekiwanych dokumentów i danych w trybie dostępu do informacji publicznej, gdyż to właśnie Państwo, jako przedstawiciele całego społeczeństwa, posiadacie mandat, aby tego rodzaju absolutnie krytyczne dla dalszego funkcjonowania Państwa i jego obywateli problemy rozwiązywać.

Odnosząc się do treści udzielonej nam odpowiedzi, rozumiemy, iż działania, jakie są podejmowane przez Państwa resort w Polsce, aby przeciwdziałać 46 tysiącom nadmiarowych zgonów Polek i Polaków rocznie oraz setek tysięcy infekcji i chorób przewlekłych, jakie mają miejsce w wyniku oddychania zanieczyszczonym powietrzem, to:

1. Stały monitoring jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska,
2. Opracowanie planów uniezależnienia się od paliw kopalnych z Rosji do 2040 roku, przy możliwym i akceptowalnym czasowym zwiększeniu poziomu wykorzystania istniejących bloków węglowych.
3. Zdynamizowanie rozwoju OZE, w tym rozwój mikroinstalacji fotowoltaicznych oraz rynku pomp ciepła poprzez przeznaczanie środków na rządowe programy: Mój Prąd, Moje Ciepło, Czyste Powietrze, Czyste Powietrze+, Ciepłe Mieszkanie.

Odnosząc się do wskazanych obszarów działań, **działając w oparciu o art. 2 ust. 1 oraz art. 10 ust 1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej, wnosimy o udzielenie poniższych informacji.**

Ad 1.

Odnosząc się do norm jakości powietrza w Polsce wskazujemy, iż 22 września 2021 roku Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) opublikowała nowe wytyczne w sprawie dopuszczalnych poziomów określonych substancji w powietrzu¹. Wskazujemy, iż wg tych norm:

- Maksymalne dopuszczalne stężenie dobowe PM_{2,5}, wg WHO, wynosi obecnie 15 ug/m³ powietrza, a dopuszczalne stężenie średnioroczne to 5 ug/m³ powietrza.
- Maksymalne dopuszczalne stężenie dobowe PM₁₀ to 45 ug/m³ powietrza, a średnioroczne - 15 ug/m³ powietrza.
- Maksymalne dopuszczalne stężenie dobowe dwutlenku azotu to 25 ug/m³ powietrza, a średnioroczne - 10 ug/m³ powietrza.

Tymczasem normy w Polsce, ustalone na podstawie *Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu* (ww. Rozporządzenie nie zostało zmienione po opublikowaniu ww. wytycznych WHO) są dużo mniej rygorystyczne:

- Maksymalne dopuszczalne stężenie dobowe PM_{2,5} w ogóle nie jest określone, a dopuszczalne stężenie średnioroczne to aż 25 ug/m³ powietrza.**
- Maksymalne dopuszczalne stężenie dobowe PM₁₀ to aż 50 ug/m³ powietrza, a średnioroczne to aż 40 ug/m³ powietrza.**
- Maksymalne dopuszczalne dobowe dwutlenku azotu w ogóle nie zostało określone, a średnioroczne to aż 40 ug/m³ powietrza.**

Prosimy o udostępnienie:

1. badań i analiz, z których wynika ustalenie poziomu dopuszczalnego substancji w powietrzu w Polsce, na wskazanych poziomach, jako optymalne.

2. uzasadnienia tak **istotnej różnicy** w porównaniu z wytycznymi WHO poprzez przedłożenie **badania, ekspertyz i analiz**, które wykazują, że normy WHO są nieadekwatne w warunkach Polski, w tym **wskazujące, że mieszkańcy Polski – w tym dzieci i kobiety w ciąży – mogą bezpiecznie oddychać powietrzem zanieczyszczonym w stopniu dopuszczonym przez ww. normy, a zatem istotnie wyższym aniżeli dopuszczalne przez WHO.**

W załączniku przedkładamy zwizualizowanie skali problemu, to jest dane wskazujące na zanieczyszczone powietrze w Polsce w tym samym momencie na podstawie norm Polskich i norm WHO – co pokazuje, jak bardzo dane, za które to Państwa resort odpowiada, wprowadzają Polki i Polaków w błąd.

¹ <https://www.who.int/publications/i/item/9789240034433>

Ad 2.

Odnosząc się do kwestii paliw kopalnych uprzejmie prosimy o informacje:

1. Czy w polityce energetycznej Polski planowane jest uniezależnienie się w ogóle od paliw kopalnych, czy też wyłącznie od paliw pochodzących z Rosji?

2. Prosimy o udostępnienie opracowania, z którego wynika pojęcie „ujęcie średniookresowe” i jego definicja w kontekście planowanego zwiększenia poziomu wykorzystania istniejących bloków węglowych.

Prosimy o udostępnienie danych – opracowań, analiz i ekspertyz - jak owo zwiększenie wpisuje się w dążenie do osiągnięcia celów polityki klimatycznej Unii Europejskiej, której Polska jest członkiem? Prosimy o udostępnienie posiadanych analiz i danych, które wyjaśnią powyższe.

Ad 3.

1.Odnosząc się do kwestii tzw. **OZE w zakresie energii wiatrowej** prosimy o:

a) udostępnienie badań, analiz i innych opracowań, z których wynika, że **w zdynamizowanie rozwoju OZE wpisuje się** ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (**tzw. ustawa wiatrakowa**) i zasada 10H (*tj. wyznaczania lokalizacji tego rodzaju inwestycji dla obszaru w promieniu wyznaczonym przez odległość równą dziesięciokrotności całkowitej wysokości projektowanej elektrowni wiatrowej*).

b) udostępnienie badań, analiz i innych posiadanych opracowań, z których wynikają prognozy zwiększenia energii pochodzącej z inwestycji wiatrowych w wyniku wprowadzenia w życie opisanej poniżej a planowanej nowelizacji ww. ustawy, oraz prognoz czasowych co do tego, kiedy ww. zmiany mogłyby wejść w życie.

Z Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów wynika, że Rząd przyjął z dniem 5 lipca 2022 r. projekt ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw. Projekt ten trafił do Sejmu, jednak z komentarzy, które się pojawiają wynika, że: 1) proponowane rozwiązania nie doprowadzą do żadnego zdynamizowania działań, skoro nowa elektrownia wiatrowa może powstać wyłącznie na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, którego opracowanie jest często długotrwałe i kosztowne, co w obecnych realiach może stanowić dla samorządów istotną barierę oraz, że 2) projekt do dzisiaj nie otrzymał nawet numeru druku – co oznacza, że jego uchwalenie w najbliższym czasie jest bardzo mało realne.

Co więcej, z informacji prasowych przekazanych przez Ministrę Annę Moskwę wynika, że prace nad ww. ustawą nie są obecnie priorytetem rządu².

Z danych publikowanych na stronie ministerstwa wynika zaś, że wprowadzenie proponowanych rozwiązań umożliwi powstanie nowych instalacji wiatrowych o łącznej mocy 6-10 GW³. Tymczasem liberalizacja zasady 10H i umożliwienie rozwoju tego sektora gospodarki, wg szacunków ekspertów od energii w Polsce (Instrat), umożliwiłoby ponad 25-krotne zwiększenie dostępności terenów pod inwestycje wiatrowe – z obecnych 0,28 proc. do 7,08 proc. powierzchni Polski, co w połączeniu z modernizacją działających już turbin pozwoliłoby na zwiększenie energii wiatrowej do 44 GW. O tę wartość spadłaby ilość energii pochodzącej z paliw kopalnych – co miałyby istotne przełożenie na zanieczyszczenie powietrza w Polsce⁴.

² <https://wiadomosci.com/rzad-nie-spieszy-sie-z-liberalizacja-przepisow-dotyczacych-wiatrakow-anna-moskwa-teraz-priorytetem-jest-gaz/>

³ <https://www.gov.pl/web/klimat/novelizacja-tzw-ustawy-10h-przyjeta-przez-rzad>

⁴ <https://www.cire.pl/artykuly/o-tym-sie-mowi/kiedy-zniesienie-zasady-10-h-rynek-liczy-na-przyspieszenie-prac-legislacyjnych->

2. Odnosząc się do kwestii tzw. **OZE w zakresie paneli fotowoltaicznych** prosimy o:

- a) udostępnienie badań, analiz i innych opracowań, z których wynika, że **w zdynamizowanie rozwoju OZE wpisuje się zmiana sposobu rozliczania energii pochodzącej z paliw fotowoltaicznych od prosumentów i w jaki sposób.**
- b) informację o planowanych zmianach w zakresie rozliczania prosumentów, w tym powrót do poprzedniego sposobu rozliczania.

Wprowadzone zmiany spowodowały załamanie na rynku branży instalacji fotowoltaicznych, wg niektórych danych o 90% spadła liczba zamówień w porównaniu do okresu sprzed tej zmiany („według Enea Operator liczba nowych przyłączy fotowoltaicznych do sieci w kwietniu 2022 zmalała względem marca aż o 94 proc. Podobne dane podało niedawno PGE. W tym przypadku odnotowano spadek aż o 98,5 proc. Podana przez PGE Dystrybucja S.A. liczba mikroinstalacji fotowoltaicznych, przyłączonych w kwietniu bieżącego roku, wyniosła zaledwie 648 sztuk. Miesiąc wcześniej było ich ponad 40 tys.”⁵). Istotne zmniejszenie inwestycji w tego rodzaju źródła energii powoduje, że ten udział w ogólnym miksie energetycznym nie ma szans na rozwój.

3. Odnosząc się do kwestii tzw. **OZE** prosimy o:

- a) udostępnienie badań, analiz i innych opracowań, z których wynika, że **w zdynamizowanie rozwoju OZE wpisuje się brak dostatecznego rozwoju sieci i dostosowania systemu elektroenergetycznego.**
- b) **przedłożenie rekomendacji, projektów aktów prawnych oraz dowodu podjęcia innych działań, które mają na celu rozwój sieci elektroenergetycznych w Polsce.**

Z prezentowanych – także przez Państwa resort - danych wynika, że rekordowo wzrasta liczba odmów przyłączenia do sieci instalacji OZE. Wiceminister Anna Łukaszewska-Trzeciakowska⁶ powiedziała, że ministerstwo otrzymuje coraz więcej zgłoszeń w tym temacie. Zgodnie z informacjami Urzędu Regulacji Energetyki w 2017/18 było 260 powiadomień o odmowie przyłączenia do sieci, w 2019/20 – 1200 odmów, a w 2021/22 – 3459 odmów z czego 3415 dotyczyło instalacji PV. Jak podała Anna Łukaszewska-Trzeciakowska, obecnie skala odmów sięga już nawet 60-80% wszystkich składanych wniosków. Wg Pani Wiceminister, jednym z powodów jest **brak dostatecznego rozwoju sieci i polskie sieci przesyłowe stają się przeciążone.**

- c) **udostępnienie badań, analiz i innych opracowań z których wynika, że w zdynamizowanie rozwoju OZE wpisują się prace nad pilnym rządowym projektem ustawy o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej** oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku wraz z autopoprawką (druki nr 2697 i 2697-A).

W trakcie prac nad ww. projektem nie tylko odrzucone zostały uwagi posłów i ekspertów rynkowych, przedstawicieli wszystkich koncernów energetycznych należących do Skarbu Państwa, ale nie zostało nawet przygotowane rozporządzenie. Chaos legislacyjny nie jest – w tym momencie – przedmiotem naszej troski, a wyłącznie fakt, że z zapowiedzi Państwa resortu wynika, że planowany dodatek inwestycyjny nie będzie dotyczył producentów OZE zaś sposób liczenia odpisu na Fundusz Wypłaty Różnicy Cen jest dla producentów OZE wybitnie niekorzystny. Rentowność i trwałość projektów i umów z udziałem OZE będzie stanowiła niewiadomą, co stawia pod znakiem zapytania kwestię inwestowania w tę gałąź gospodarki. Producenci energii mogą też być zmuszani do zaprzestania sprzedaży, aby uniknąć strat.

4. Odnosząc się do programu **Czyste Powietrze** uprzejmie **prosimy o odniesienie się do ustaleń, które są wynikiem kontroli Najwyższej Izby Kontroli.**

Prosimy o udostępnienie badań, analiz i innych opracowań, opracowanych w ramach odpowiedzi na ustalenia NIK.

Z raportu NIK wynika, między innymi, iż rozpoczynając program w 2018 roku, rząd zaplanował w ciągu 11 lat poprawienie efektywności energetycznej ponad 3 mln budynków i wymianę 3 mln sztuk źródeł ciepła. Tymczasem w październiku 2021 r., po trzech latach realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” (PPCP) liczba ocieplonych budynków wynosiła niecałe 73 tys. (2,4%), a tylko 66 tys. kotłów starej generacji (2,2%) wymieniono na

⁵ <https://www.komputerswiat.pl/aktualnosci/biznes/zalamanie-na-ryнку-fotowoltaiki-po-zmianie-przepisow-klienci-wroca-jak-zwiekszy-sie/mhgs1lg>

⁶ <https://swiatoze.pl/rosnie-liczba-odmow-przylaczenie-do-sieci-instalacji-oze/>

niskoemisyjne. Do tego czasu, przy budżecie w wysokości 103 mld zł, podpisano umowy na zaledwie 4,2 mld zł (ok. 4%).

NIK ocenił, że kolejni ministrowie nadzorujący sprawy dotyczące klimatu nie podjęli wystarczających działań, by zapewnić prawidłową i efektywną realizację programu „Czyste Powietrze” zaplanowanego na lata 2018-2029. Z ustaleń kontroli opartych m.in. na opinii biegłych wynika, że został on przygotowany bez studium wykonalności i bez wskazania podmiotu odpowiedzialnego za kompleksowe zarządzanie programem, w tym zapewnienie jego prawidłowego wdrażania na każdym szczeblu i na każdym etapie realizacji. Nie zbilansowano także budżetu programu „Czyste Powietrze”, nie ustalono bowiem rzetelnie wszystkich źródeł i skali jego finansowania.

5. Odnosząc się do Programu Ciepłe Mieszkanie uprzejmie prosimy o:

a) udostępnienie badań, analiz i informacji, z których wynika, że uzasadnione jest dofinansowywanie instalacji kotłów gazowych, a ich funkcjonowanie jest zgodne z krótko- i długookresową polityką klimatyczną Polski i Unii Europejskiej oraz nie jest szkodliwe dla zdrowia mieszkank i mieszkańców Polski, w szczególności dzieci i kobiety w ciąży, oraz nie zwiększa poziomu zanieczyszczenia powietrza oraz nie przyspiesza zmian klimatu.

Jest powszechnie wiadomym, że spalanie paliwa kopalnego, jakim jest gaz, przyczynia się do zmian klimatycznych poprzez emisje CO₂ wytwarzane wskutek spalania oraz wycieków niespalonego metanu do atmosfery z instalacji. Powstające podczas wydobycia gazu ziemnego emisje metanu są znaczące, a metan stanowi drugą, po dwutlenku węgla, najważniejszą przyczynę globalnego ocieplenia⁷. Chociaż metan występuje w atmosferze rzadziej niż CO₂ i ma krótszą żywotność, to pochłania znacznie więcej energii niż dwutlenek węgla, więc jego obecność w atmosferze ma zdecydowanie bardziej odczuwalne skutki dla globalnego ocieplenia klimatu.

b) udostępnienie badań, analiz i informacji, z których wynika, że uzasadnione jest dofinansowywanie instalacji kotłów na pellet drzewny, a ich funkcjonowanie jest zgodne z krótko- i długookresową polityką klimatyczną Polski i Unii Europejskiej oraz nie jest szkodliwe dla zdrowia mieszkank i mieszkańców Polski, w szczególności dzieci i kobiety w ciąży, oraz nie zwiększa poziomu zanieczyszczenia powietrza oraz nie przyspiesza zmian klimatu.

c) udostępnienie badań, analiz i informacji, z których wynika, że promowane (poprzez możliwość uzyskania dofinansowania) spalanie biomasy nie jest szkodliwe dla zdrowia.

d) udostępnienie badań, analiz i informacji, a także przygotowanych rekomendacji lub projektów aktów prawnych wprowadzających realną kontrolę jakości sprzedawanego pelletu.

W Polsce brak jest odpowiednich ilości tzw. biomasy, jej pozyskiwanie spowoduje masową wycinkę już i tak nadmiernie eksploatowanych lasów w Polsce. Jak wynika z badań Międzynarodowej Agencji Badań nad Rakiem - zanieczyszczenia powietrza wewnętrznego związanych ze spalaniem biomasy (*przede wszystkim drewna*) zostały sklasyfikowane jako „prawdopodobnie rakotwórcze dla człowieka”. Dym ze spalania drewna zawiera zwykle dużo większe ilości benzoapirenu (BaP) i wielu innych rakotwórczych wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) niż w przypadku dymu tytoniowego i jest zagrożeniem dla zdrowia, z uwagi na zawarte w nim cząstki pyłu zawieszonego PM_{2,5}. I choć rzeczywiście, kocioł na pellet drzewny emituje zazwyczaj mniej pyłu i WWA niż starego typu kocioł czy kominek, jednak nie są to wartości zerowe, stąd kontrowersyjnym wydaje się być pomysł, aby w ramach programu, który określa Państwo jako sposób na „walkę” z zanieczyszczonym powietrzem, dotować inwestycje, które mogą poziom zanieczyszczenia powietrza zwiększyć⁸.

W Polsce brak jest kontroli nad rynkiem pelletów. Obowiązująca w Polsce norma jest stosowana dobrowolnie. Oznacza to, że sprzedający pellet niespełniający żadnych wymagań nie będą dotknięci sankcjami. Wskutek tego w sprzedaży najczęściej znaleźć można pellet zawierający toksyczne substancje, zawierający produkty uboczne przemysłu meblarskiego, którego sprzedaż rozwiązuje problem utylizacji.

⁷ https://ec.europa.eu/info/news/focus-methane-whats-deal-2021-paz-14_pl

⁸ <https://smoglab.pl/dym-ze-spalania-drewna-co-zawiera/>

Należy także wskazać, że biomasa nie jest źródłem energii odnawialnej⁹.

6. Ministerstwo Klimatu i Środowiska zawiesiło prace nad projektem rozporządzenia, które miało zaostrzyć normy jakości paliw stałych sprzedawanych konsumentom do ogrzewania, m.in. zmniejszając udział siarki czy popiołu w węglu (przypominamy, iż planowano także zmianę nazw „ekogroszek” i „ekomiał” na takie, które nie wprowadzają w błąd).

Co więcej, rząd przyjął poprawkę w ramach prac nad ustawą o wsparciu dla przedsiębiorstw w związku z kryzysem energetycznym (bez sporządzenia oceny skutków regulacji, bez konsultacji publicznych i bez prac w odpowiedniej komisji), umożliwiając spalanie węgla brunatnego.

Prosimy o:

a) udostępnienie badań, analiz i informacji, z których wynika, że zawieszenie tych prac jest neutralne dla walki z zanieczyszczeniami powietrza.

b) udostępnienie badań, analiz i informacji, z których wynika, że dopuszczenie do sprzedaży oraz **spalanie węgla brunatnego nie ma wpływu na poziom zanieczyszczenia powietrza** oraz **nie jest szkodliwe** dla zdrowia mieszkanek i mieszkańców Polski, w szczególności **dzieci i kobiety w ciąży**.

Warto, najwyraźniej, przypomnieć, iż węgiel brunatny jest o wiele mniej kaloryczny aniżeli węgiel kamienny, zamarza przy temperaturach poniżej 0 st. Celsjusza i podczas jego spalania powoduje ogromne emisje o podwyższonej zawartości tlenków siarki, rtęci czy popiołu¹⁰.

7. Prosimy o:

a) udostępnienie informacji, na jakim etapie jest przyjęta w lutym 2022 r. Długoterminowa Strategia Renowacji Budynków.

b) czy została ona zrewidowana,

c) czy, kiedy i w jakiej wysokości przekazane zostaną środki na jej realizację w ramach funduszy z Unii Europejskiej,

d) jeśli na ten moment nie jest możliwe przekazanie tych środków z UE – o wyjaśnienie, dlaczego?

8. W zakresie transportu wskazujemy, iż według dostępnych danych branża transportowa przyczynia się do ciągłego wzrostu emisji dwutlenku węgla do atmosfery. Sektor ten odpowiada za 28 % emisji CO₂ w Unii Europejskiej, a w Polsce – za 15%. Z kolei według Global Emobility Forum 2021 transport odpowiedzialny jest za 14% emisji gazów cieplarnianych na Ziemi. Co więcej, według paryskiej deklaracji dotyczącej elektromobilności, transport pochłania obecnie prawie 1/4 globalnego zużycia energii elektrycznej.

Tym samym za wysoce **niesatysfakcjonującą** traktujemy Państwa lakoniczną odpowiedź, iż za transport zbiorowy odpowiedzialne są samorządy, skoro to właśnie Ministerstwo Klimatu i Środowiska odpowiedzialne jest za kształtowanie polityki państwa polskiego w zakresie również tego obszaru. W tym zakresie prosimy o:

a) informację, czy resort kierował rekomendacje lub projekty aktów prawnych, związanych z transportem, którego emisje mają tak istotny wpływ na poziom zanieczyszczenia powietrza i emisje gazów cieplarnianych?

b) czy podjęte zostały stosowne rozmowy z Ministerstwem Infrastruktury na temat dofinansowania zakupu zeroemisyjnych pojazdów transportu zbiorowego, dotowania połączeń kolejowych, zmniejszających jednocześnie wykluczenie komunikacyjne?

⁹ <https://www.cire.pl/artykuly/serwis-informacyjny-cire-24/121651-raport-spalanie-biomasy-drzewnej-nie-chroni-klimatu>

¹⁰ <https://ziemianarozdrozu.pl/zakazany-wegiel-brunatny-dopuszczony-do-palenia-w-domach/>

RODZICE DLA KLIMATU

Podsumowując, Polska od lat znajduje się w czołówce krajów z najbardziej zanieczyszczonym powietrzem w Europie. Rzutuje to na zdrowie oraz życie Polek i Polaków, zwłaszcza osób szczególnie wrażliwych – w tym dzieci czy kobiet w ciąży (okres prenatalny).

Powodem do głębokiej (w tym politycznej) refleksji powinna być dla przedstawicieli polskiego rządu – w tym Państwa resortu – informacja, że **Polska jest państwem z najgorszym stanem środowiska w całej Unii Europejskiej**. Takie wnioski przedstawia raport Fundacji Schumana i Fundacji Adenauera „Europa przeciw katastrofie klimatycznej”.¹¹ To pokazuje, jakie priorytety ma nasz obecny rząd, w tym Państwa resort. Niestety – nie są to życie, zdrowie i bezpieczna przyszłość mieszkanek i mieszkańców Polski.

Przyjmujemy do wiadomości, iż podjęli Państwo szereg działań, które mają doprowadzić do poprawy jakości powietrza, którym oddychamy, jednak - mając na uwadze skalę problemu uzależnienia polskiego ciepłownictwa, energetyki i transportu od paliw kopalnych generujących te zanieczyszczenia - podjęte przez Państwa resort działania wydają się całkowicie nieadekwatne do skali narastających kryzysów (zarówno energetycznego, planetarnego, zdrowotnego, jak i kryzysu bezpieczeństwa). Trudno zatem uznać, że odnieśli Państwo jakiegokolwiek sukces, a ponieważ to właśnie polskie dzieci i kobiety w ciąży płacą największą cenę za skutki Waszych działań i zaniechań, my - świadomi i odpowiedzialni rodzice - nie zamierzamy akceptować takiego stanu rzeczy.

Zwracamy się zatem z prośbą (poza wnioskami o dostęp do informacji publicznej) **o informację, czy jest możliwym, a jeśli tak – kiedy to nastąpi – aby przyszłość, zdrowie i prawa dzieci, stały się wreszcie kwestią na tyle istotną w podejmowanych przez Państwa resort działaniach, żeby ich skutki były rzeczywiście widoczne?**

Odpowiedź oraz zebrane dane **proszę przekazać w formie skanów w pdf na adres mailowy nadawcy, tj. rodzice@rodzicedlaklimatu.org**

W imieniu ruchu Rodzice dla Klimatu – Parents for Future:

¹¹ <https://schuman.pl/strona-glowna/polska-panstwem-z-najgorszym-stanem-srodowiska-w-calej-unii-europejskiej-wyniki-rankingu-zielonych-panstw-ue/>